

[Gregersen.]

Dage i Samlingen. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møller siger, at det ikke kommer saa meget an paa Paragrafferne, men Paragraffer har dog været brugt som Kampmidler og været Genstand for Fortolkning. Man kan blot tænke paa, hvordan Paragrafferne anvendtes og fortolkedes under Provisorierne; det kan nok opfordre til at udtrykke præcist, hvad Tanken med en Paragraf er. Hvis ikke Paragraffen skal kunne fortolkes og anvendes mod sin Hensigt, burde den saa ikke indeholde en Bestemmelse om, at den Del af Rigsdagens Medlemmer, der kan kræve Loven prøvet, ogsaa kan kræve det nævnte Møde inden 3die Søgnedag afholdt?

Der er to Parter, der kan kræve Folkeafstemning, Rigsdagen og Vælgerne, men Bestemmelsen herom er formet paa en Maade, der maa siges at være uanstændig over for Befolkningen. Rigsdagen, eller Dele af den, kan kræve Folkeafstemning, og det er i sin Orden, men det er uanstændigt, at Befolkningen for at kunne kræve det samme skal have Tilladelse af Medlemmer af Rigsdagen. Naar Rigsdagen for sin Part ved to Femtedele af dens Medlemmer — et Tal, jeg finder alt for højt — har faaet Ret til at kræve Folkeafstemning, har Rigsdagen faaet, hvad der kan tilkomme den, og Befolkningen maa uafhængigt af Rigsdagen eller nogen af dens Medlemmer kunne kræve det samme. Den maa have denne Ret uden nogen Form for Umyndiggørelse. Det bør ikke lovfæstes, at Vælgerne opfattes som Børn, der skal holde en Trediedel eller nogen anden Del af Rigsdagens Medlemmer i Haanden for at kunne kræve en vedtagen Lov prøvet ved Folkeafstemning. Ogsaa Vælgerne bør uden Tilladelse noget Sted fra kunne kræve en Lov eller et Lovforslag prøvet for Folkets Domstol.

Antallet af de Vælgere, der udkræves til at forlange Folkeafstemning foretaget — forudsat altsaa, at de kan faa ca. 70 Rigsdagsmænd til at holde sig i Haanden saa længe —, er sat meget højt. Ved sidste Folketingsvalg, den 22. Oktober 1935, var der 2 044 997 Vælgere. Ved Valgretsaldrens Nedsættelse til 23 Aar og Folketilvæksten siden 1935 vil der naturligvis være adskillige Tusinde flere, men hvis vi holder os til Tallet af Vælgere ved sidste Folketingsvalg, vil 15 pCt. være 306 749 eller mere end 10 Gange saa mange, som der kræves i Schweiz, Folkeafstemningernes Hjemland. Det ærede Medlem Hr. Christmas Møllerte, at det vilde være vanskeligt. Naar man sammenholder disse Tal med de snævre

Tidsfrister, faar man i Sandhed ogsaa den Opfattelse, at det vil blive vanskeligt. Jeg haaber, at ligesom man saa smaat i Gaar begyndte at tale om Rettelser i Tidsfristerne, saaledes vil man ogsaa under de kommende Forhandlinger pille ved de alt for store Fordringer, der stilles med Hensyn til Antallet baade af Rigsdagsmænd og af Vælgere.

„Hvis Statsministeren“, § 46, „skønner, at en ufornøden Forsinkelse i Behandling af Lovforslag finder Sted i noget af Tingene, er han berettiget til at paatale dette i Den forenede Rigsdag.“ Er det nu ikke at vende om paa alle hidtil gældende Regler? Er det ikke Rigsdagen, der skal kontrollere Regeringen og Administrationen, og ikke omvendt? Det maa være Rigsdagen selv, der bestemmer Tempoet, og som alene kan skønne over, om den har faaet bearbejdet det Stof, den arbejder med, paa en saadan Maade, at den tør lovgive paa dette Grundlag. Statsministeren faar underhaanden henvende sig til Præsidiet, hvis han bliver utaalmodig.

§ 60, der siger, at Statslaan ikke kan optages uden ifølge Lov, burde have lydt: Statslaan kan ikke optages.

Frihedsparagraffen, § 82, er efter vor Mening misforstaaet. Ogsaa vi betragter den som et Udtryk for Vilje til at værne Friheden. Intet Menneskes Ret til Frihed gaar længere end til den Grænse, hvor han krænker andre Menneskers lige saa store Ret. Men hvis der kan være Tvivl om Udtrykket Omstyrtning, kan det da ikke genere Paragraffens Form, at der kommer til at staa: voldelig Omstyrtning. Det kan maaske virke beroligende paa mange.

Ogsaa vi mener, at Slutningen af denne Paragraf bør ændres saaledes, at de omhandlede Sager anlægges, ikke for Rigsretten, men for Nævninger.

Angaaende § 85 vil jeg sige, at vi for ikke mange Aar siden har haabet, at naar de nuværende Regeringspartier fik Magten i begge Ting og skulde til at skrive den nye Grundlov, vilde den tvungne Militærtjeneste udgaa. Det er desværre ikke sket; Regeringens Bekendelse til Friheden gaar ikke saa vidt, at den enkelte selv skal kunne bestemme, for hvad han vil lade sig dræbe, og for hvad han vil dræbe andre. Jeg ved naturligvis nok, at hvis den unge værnepligtige anser det for Synd, kan han fritages for Uddannelse til Krigstjeneste, men da imod at blive overført til Slavearbejde i Statsskovene.

Stiller man os imidlertid over for Valget mellem den gamle Grundlov og Forslaget